

Mig milió de catalans són musulmans

ORATORIS Hi ha 256 centres de culte islàmics, principalment al Barcelonès i l'àrea metropolitana **MAGREB** La majoria són d'origen marroquí o pakistanès **LENGÜES** Les cerimònies religioses es fan en àrab, urdú o bé castellà

Mirela Rourera
BARCELONA

Mig milió de catalans són de religió musulmana. La majoria, un 63%, són originaris del Marroc i han arribat a Catalunya en els darrers vint anys. La segona comunitat musulmana en importància és la pakistanesa i es concentra, principalment, al districte de Ciutat Vella de Barcelona. El mig milió de musulmans és un càlcul que el Departament d'Affers Religiosos dona per bo en base dos treballs presentats aquesta setmana: el *Baròmetre sobre la religiositat i sobre la gestió de la seva diversitat* i el *Mapa de les religions a Catalunya*.

Segons el baròmetre, una enquesta realitzada per la UAB a 1.600 persones majors de 16 anys, el 7,3% dels catalans en aquesta franja d'edat es confessen seguidors de l'islam. El mapa, per la seva banda, estableix en 256 els oratoris musulmans que hi ha al país.

L'islam és la tercera confessió amb més centres de culte al país, per darrere el catolicisme i el protestantisme, amb un total de 256 oratoris. La major concentració d'oratoris és al Barcelonès (38),

Les xifres

77,6

per cent dels catalans coneix la religió musulmana, segons el 'Baròmetre de les religions'.

93

per cent dels catalans no s'ha sentit discriminat per raó de la seva religió.

38

oratoris musulmans són al Barcelonès; 21, al Baix Llobregat i 18, al Vallès Occidental.

4

federacions de creients musulmans hi ha, actualment, a casa nostra.

el Baix Llobregat (21), el Vallès Oriental (18), el Maresme (18) i el Vallès Occidental (16). Els oratoris de persones originàries del Marroc estan arreu del

país; els de persones procedents de Pakistan es localitzen, sobretot, al barri barceloní del Raval i els de fidels procedents de l'Àfrica Subsahariana, al Maresme, que és on els primers immigrants d'aquella zona van arribar als anys vuitanta a collir flors i verdures.

L'any 1974, es va obrir el primer oratori islàmic a Catalunya, però va ser a partir dels anys vuitanta i noranta del s. XX, coinci-

Els imams són escollits per cada comunitat i poden ser destituïts

dint amb una allau migratòria, que la creació d'oratoris es va consolidar (veure gràfic). Als oratoris musulmans, els imams es dirigeixen als fidels en àrab (69%) i urdú (24%) i, en tercer lloc, en castellà. És habitual que els oratoris serveixin també d'espais on s'ensenya àrab i religió, especialment als infants. Aquestes són algunes de les dades del *Mapa de les religions 2014*, un estudi que radiografia cada una de les religions presents al nostre país.

Els musulmans cata-

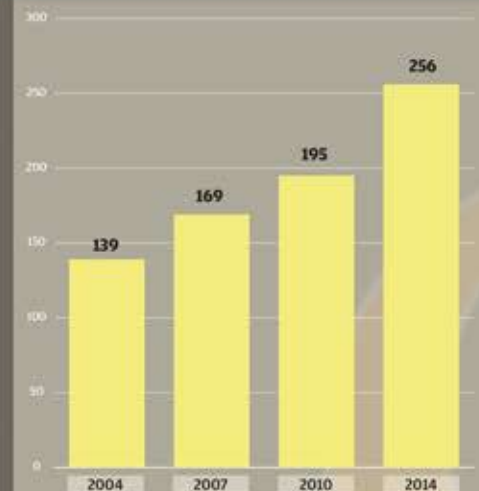
lans són, principalment, sunnites, però també n'hi ha de xiïtes i sufis; aquests darrers, místics, són, sobretot, conversos. Segons els sociòlegs del grup d'Investigacions en Sociologia de la Religió (ISOR) de la UAB, que han treballat aquest *Mapa de les religions*, "en els darrers anys, molts oratoris han optat per constituir-se legalment i registrar-se al Ministeri de Justícia; tanmateix, entre les persones que ocupen els càrrecs de la junta, només excepcionalment s'hi inclou l'home que fa d'imam de la comunitat".

Els imams, diu l'ISOR, s'encarreguen de dirigir les oracions comunitàries, especialment la pregària de divendres al migdia i sovint la *jutba* —el discurs reflexiu i moral que es fa durant l'oració de divendres al migdia—, però, "normalment, els líders de les comunitats islàmiques són altres persones". És habitual que siguin els presidents de les respectives associacions.

Els imams són escollits per la comunitat i poden ser destituïts. La majoria de comunitats no tenen un imam "a temps complet", sinó que en tenen un que va només parcialment

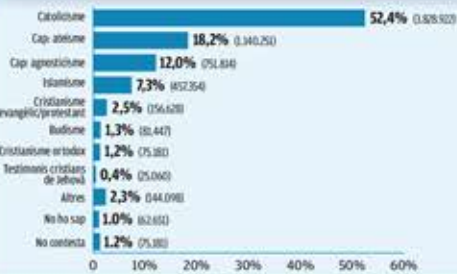
L'islam a Catalunya

Evolució total de llocs de culte islàmics a Catalunya
Entre els anys 2004 i 2014

Identitat religiosa

Amb independència que sigui practicant o no, quina és la seva religió?

FONS: Investigacions en Sociologia de la Religió (ISOR) - UAB

a l'oratori i que únicament està obligat a anar-hi el divendres al migdia.

Cal formar els imams

"Quan hem contractat imams, sempre hem intentat mirar el seu currículum, la seva formació. Però hi ha complexitats internes, fins i tot per a nosaltres, que és el context que viu l'imam. Cal un treball de formació interna perquè aquestes persones se sentin del lloc on treballen, és a dir, una societat democràtica, i coneixin com a pròpies les problemàtiques de la gent del país, dels joves, de les fa-

mílies", manté Mohamed Halhou, portaveu del Consell Islàmic de Catalunya, que creu que "hi ha molta feina per fer" i es mostra partidari de "controlar el que diuen els imams" i "fer-los responsables de les seves paraules".

Diu Halhou que el radicalisme els "preocupa com a tothom", però creu no es pot considerar un fenomen al nostre país, tot i que adverteix que "s'ha d'estar alerta". Les darreres detencions a Catalunya de presumptes gihadistes fan pensar que el radicalisme està més estès del que pensem. ■

Els centres de culte islàmics a Catalunya
Distribució per comarques. Novembre 2014

Evolució de la creació dels centres de culte islàmics a Catalunya

A partir de l'any de fundació dels llocs de culte, del 1974 al 2014

Federacions musulmanes i diàleg interreligiós

Els musulmans catalans estan organitzats al voltant de diferents entitats. La Federació Islàmica Catalana és la de més nova creació; són d'origen marroquí i, segons els sociòlegs de l'ISOR de la UAB, pretenen "transmetre una imatge moderna de l'islam i integrar-lo en la societat catalana". La Federació Consell Islàmic de Catalunya agrupa 27 entitats i agrupa els fidels d'origen marroquí, tot i que també hi ha dues entitats formades per població procedent, majoritàriament, de

l'Àfrica subsahariana. Des del primer moment, el Consell Islàmic ha propiciat el diàleg interreligiós i el seu portaveu, Mohamed Halhou, forma part, des del primer dia, del Grup de Treball Estable de les Religions (GTER), que fa diàleg religiós en l'àmbit institucional amb les principals confessions religioses oficials que hi ha al nostre país (catòlica, jueva i ortodoxa).

En tercer lloc, hi ha la Unió de Comunitats Islàmiques de Catalunya, lligada a la Unió de Comunitats Islàmiques d'Es-

panya. Està formada per oratoris que agrupen, majoritàriament, membres procedents de Bangladesh, el Pakistan i l'Àfrica subsahariana; també participa en el grup interreligiós GTER. La Unió de Centres Culturals Islàmics de Catalunya, per la seva banda, agrupa unes cinquanta comunitats religioses i es dedica, sobretot, a oferir formació. Finalment, hi ha la Junta Islàmica, que va ser la primera a aparèixer, l'any 1989, i que està formada, sobretot, per musulmans conversos.

Gairebé la meitat dels catalans no creuen en cap déu. Pot semblar molt o poc, segons es compari. Poquíssim, si es compara amb els ciutadans de la resta de l'Estat, que registren altíssims percentatges de creença en la religió catòlica. Però molt, si es compara amb la societat francesa, en què un terç es declara agnòstica. Les xifres del baròmetre de la religió a Catalunya

denoten la modernitat de la nostra societat, capaç de reconèixer que no és ni practicant ni creient, però que, en canvi, sí que s'identifica amb els valors difosos pel cristianisme, per exemple. Això sí, encara ens queda camí per recórrer per acceptar la diversitat religiosa. La majoria la veu positivament, però ja se sap que quan hi ha un espai de culte a prop de casa...

DIRECTOR GENERAL D'AFERS RELIGIOSOS

Enric Vendrell

Conèixer la realitat religiosa

Fer pedagogia de la diversitat d'opcions religioses a Catalunya i fomentar el respecte a aquesta diversitat són els objectius del primer baròmetre sobre aquesta qüestió, amb dues idees destacades: el laïcisme és molt important en la societat catalana i la diversitat religiosa creix cada cop més.

Centres de culte a Catalunya

	2010	2012	2014
Catolicisme	6.729	6.701	6.701
Evangelisme	600	657	725
Islamisme	195	231	256
Testimonis de Jehovà	131	126	118
Budisme	55	66	68
Esglésies orientals	30	52	55
Església Adventista del Setè Dia	20	23	24
Hinduisme	34	28	27
Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies	14	13	15
Sikhisme	9	9	10
Bahaiisme	11	12	9
Taoisme	6	5	6
Judaisme	4	4	4
Altres	13	31	43
TOTAL	7.851	7.958	8.061

explicar ahir el director general d'Afers Religiosos, Enric Vendrell.

Els musulmans, que van obrir el seu primer oratori a Catalunya el 1974, són ara la tercera confessió més representada al país, tot i que representen mig milió de fidels. Els testimonis de Jehovà tenen 118 "sales del regne" i els budistes, que van iniciar la seva història a Catalunya per alguns catalans que se senten atrets per les pràctiques orientals, en l'actualitat tenen cada vegada més simpatitzants i disposen 68 centres. En canvi, els jueus, la primera religió monoteïsta de la història i presents al país des de l'època medieval però que van ser expulsats i no es van tornar a establir al país fins al 1918, només en tenen quatre. El principal centre és el del carrer Avenir de Barcelona, pertanyent als jueus ortodoxos, els primers a establir-se a Catalunya a principis del segle XX.

Segons el grup de recerca ISOR (Investigacions en Sociologia de la Religió), de la Universitat Autònoma de Barcelona, que ha elaborat aquest mapa religiós català, "la importància dels llocs de culte pren més rellevància en les comunitats compostes per minories culturals i/o nacionals, ja que en aquests casos esdevenen també espais de socialització de les segones generacions i punts de trobada entre els immigrants d'un mateix país o regió. L'ensenyament de la llengua del país d'origen, la celebració de les festivitats nacionals o les campanyes de solidaritat amb el país de procedència són algunes de les qüestions que vinculen el centre de culte amb el país d'origen i el converteixen en un espai de relació transnacional".

"Els centres de culte són sovint impulsors d'una intensa tasca social", manté l'ISOR, que també insisteix que "una de les línies de treball de les comunitats religioses és l'augment del diàleg interreligiós". ■

El nombre de centres de culte evangèlics i musulmans creix

■ La confessió majoritària és la cristiana, entre catòlics i evangelistes ■ Els fidels de l'islam tenen 256 oratoris

M.R.
BARCELONA

A Catalunya hi ha 1.360 centres de culte vinculats a confessions minoritàries, un 17% del total. Cent d'aquests centres han estat construïts o adaptats en els darrers dos anys. La majoria de centres, un 88% del total, estan vinculats a l'Església catòlica.

Segons la darrera actualització del Mapa Religiós, que es va fer per primera vegada el 2001, els centres de culte vinculats a les esglésies evangèliques i a l'islam són els més

Les xifres

6.701

centres de culte de la religió catòlica hi ha a Catalunya. El cens, del 2013, pràcticament no ha variat.

1.360

centre de culte vinculats a les confessions minoritàries hi ha a casa nostra. D'aquests, 725 són esglésies evangèliques.

nombrosos entre les confessions minoritàries i els que més han crescut en els darrers anys. Tot i que els fidels cristians evangèlics i protestants només són un 2,5% de la població catalana i els musulmans un

7,3%, la xifra de centres de culte evangèlics (725) quasi triplica la dels oratoris musulmans (256). "Això és per les característiques i la gran fragmentació que hi ha entre les famílies evangèliques", va